

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCH E EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.

Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: St. Elisabeth's Gasthuis.

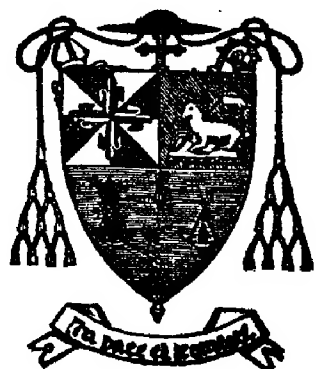
Administratie: St. Thomas-college.

DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—

Afzonderlijke nummers fl. 0.15.

Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

Fr. Michael Gregorius Vuylsteke,

van de Orde der Predikheeren,

door de gratie Gods en de gunst van den H. Stoel

TITULAIR BISCHOP VAN CHARADRU EN APOSTOLISCH VICARIS VAN CURAÇAO.

Aan de Priesters en Geloovigen van zijn Vicariaat,

Zaligheid in den Heer.

Onze ziel is door God geschapen, voor God; zij is bestemd te gaan tot God, en kan geen rust vinden dan in God.

Dit is het intiemste en laatste woord van ieder menselijk bestaan.

Ons grootste zoeken in deze wereld moet zijn naar het hoogste goed. Dat moet de voornaamste zorg zijn van ons aardse leven. Dat is de bedoeling van God, die ons geschapen heeft om Hem lief te hebben en Hem te dienen. Zijn wil is niets anders dan dat we het goede doen om aldus het eeuwig leven in te gaan, dat eeuwig zalig is. Door dezen wil van God, die zoo geheel op ons eigen welzijn berekend is, te volbrengen, geven we Hem de glorie, die Hij zich zelf heeft willen bereiden met het scheppen van den mensch.

Maar ons, menschen, ontbreekt het aan de middelen om dat doel te bereiken. En om onze armoede te gemoet te komen heeft God de middelen gesteld, die alles aanvullen wat ons ontbreekt.

Deze middelen zijn de Sacramenten, waarvan het uitwendig teken zoo bewonderenswaardig in harmonie is met de genade die ze inhouden.

Het werk der Sacramenten is niet anders dan de macht van God, die zich bezig houdt met de menschen te heiligen.

De grootere voortreffelijkheid van de Sacramenten boven alle andere wegen, waarlangs de genade tot ons komen kan, is duidelijk in te zien; de manier waarop zij de genade mededeelen is éénig. Ze werken krachtens eigen werking. Onze deugden en verdiensten hebben er niets mee uit te staan. Er wordt een zekere gesteldheid vereischt, maar alleen als voorwaarde, opdat aan de genade niets in den weg zou staan. We gelooven, dat de Sacramenten, met de hun eigen macht, bestemd zijn om ons, menschen, de heiligheid te doen bereiken, waartoe wij allen geroepen zijn. Ze zijn de voorgeschreven, gewone, zekere en waarachtige weg tot onze volmaakte heiligheid, en daarom moet het onze grootste zorg wezen, dat we ze waardig ontvangen. Zij voorzien in alles om ons volmaakt te heiligen. Deze middelen zijn zó teeder, zó sterk, zó gemakkelijk en zó veilig, dat het ons op den dag der Grooten Openbaring, geen moeite zal kosten om de strenge vergelding te verklaren, die Gods gerechtigheid en zijn miskende liefde dan van ons zal eischen.

Maar om deel te hebben in die middelen moeten wij eerst tot een bovennatuurlijk leven herboren worden. Daarom zeide Christus: „Voorwaar, oorwaar, ik zeg u: Zoo iemand niet herboren wordt uit water en den Heiligen Geest, kan hij het Rijk Gods niet ingaan”. Joh. III. 5.

Dat bovennatuurlijk leven wordt ons geschonken in het Doopsel. Daarin worden wij herboren tot kind van God.

Aan uw H. Doopsel willen wij u herinneren, B. G. en roepen U met den H. Paulus toe: „Herinnert U de eerste dagen, toen ge verlicht zijt geworden”. Hebr. X. 32.

Wij wenschen uw Doopsel in uwe gedachte terug te roepen, den adel, dien het u geschonken heeft, de krachten, die ge erdoor ontvangen hebt en de verplichtingen, waartoe gij u verbonden hebt. Dit alles om getrouwer en stipter aan die verplichtingen te voldoen.

Want hierin vooral bestaat de volmaaktheid van den Christen, dat hij aan God's rechten voldoet, en de verplichtingen van zijn Doopsel ernstig opvat.

Maar tevens om U te doen zien, hoe menig een onder u aan zijn Doopsel ontrouw geworden is.

Wat waart gij vóór uw Doopsel, en wat zijt gij geworden door uw Doopsel? In ongerechtigheden werd ik ontvangen, en in zonden ontving mij mijne moeder. Ps. 50. 7. klaagde reeds de Propheet David. Gelijk door éenen mensch de Zonde in deze wereld is gekomen, en door de Zonde de dood; en aldus is de dood op alle menschen overgegaan, dewijl allen gezondigd hebben. Rom. V. 12. Deze zonde is de zonde der natuur, omdat de ganse menschenlijke natuur door de overtreding in Adam gezondigd heeft.

Wij noemen haar gewoonlijk erfzonde, omdat zij door de voortzetting in het menschenlijk geslacht, tegelijk met de menschenlijke natuur als een soort erfenis, van de ouders overgaat op de kinderen, en ter oorzaak van deze zonde, waarmede alle mensch door zijn geboorte persoonlijk besmet wordt, zegt de H. Paulus van de menschen, dat zij van nature kinderen des toorns zijn. Eph. 2. 3.

Kinderen des toorns, omdat God niets goeds meer in ons vond, sinds wij de oorspronkelijke gerechtigheid hadden verloren. Wij hebben de heiligmakende genade verloren, waardoor ons verstand aan God onderworpen en met Hem vereenigd was. Wij zouden nooit tot de aanschouwing van God worden toegelaten.

Ziet naar de heidenen, die geen Doopsel ontvangen hebben. Zij zijn nog wat wij waren vóór ons Doopsel. Welk een macht heeft de duivel over hen, omdat Gods adem hen niet beschermt, een macht tot zelfs over aanschouwing van God uitgesloten. Want indien iemand niet herboren wordt uit water en den Heiligen Geest, hij kan het Rijk Gods niet ingaan. Joh. 3. 5.

En opgegroeid, hoe gemakkelijk zouden we in doodzonde gevallen en hoe moeilijk er van opgestaan zijn.

De ellende door de erfzonde veroorzaakt is zoo groot, ook omdat ze zich over alle menschen uitstrekt, dat de Menschwording van Gods zoon noodig was om haar weg te nemen, en deze noodig had Zijn bloed te storten om het kwaad te keeren.

Of dus de wonden groot waren, waarvoor de Zaligmaker der wereld aldus moest gewond worden! Als die wonden niet den dood veroorzaakten, en wel een eeuwig dood, zou de Zoon God's er niet voor gestorven zijn.

God had ons heidenen kunnen laten. Wij hadden geen recht om gedoopt te worden. Maar Hij heeft zich over ons ontfermd. Toen wij nog niet geboren waren, en noch iets goeds, noch iets kwaads gedaan hadden, heeft Hij zijn besluit genomen:

„Ik zal mij ontfermen, over wien ik mij ontferme, en barmhartig zijn jegens wien ik barmhartig wezen zal”. Ex. 33. 19.

En wij ontvingen de groote genade des Doopsels. Van kinderen des toorns zijn wij geworden „kinderen van den levenden God”. Osee. 1. 10.

Door God's goedheid zijn wij in een Christelijke omgeving geboren. Door God's ontferming zijn wij uit Christelijke ouders geboren. Dit alles was in God's plan een voorbereiding tot ons Doopsel. En, God zij eeuwig dank, onze ouders hebben hun plicht gedaan, en ons Katholiek laten doopen.

De erfzonde werd van ons weggenomen en ons vergeven. Alle straffen werden ons kwijtgescholden. De zonde en de straf stonden den toegang tot den hemel in den weg. Nu die werden weggenomen, werd de toegang geopend.

Wij werden herboren door het water en den Heiligen Geest, en kinderen God's door het geloof, Gods erfgenamen, als kinderen die erven van hun vader, en medeërfgenen van Christus, zooals broeders die erven te zamen met hun broeder. En die erfenis is het eeuwig leven in God.

Nog meer. Wij werden met Christus vereenigd, zooals de ledematen van een lichaam met het hoofd vereenigd zijn. En dat hoofd is Christus. Dit wil zeggen, dat wij leerlingen van Christus zijn geworden.

Wij werden ook leden der Heilige, Katholieke, Apostolische Kerk. En evenals een burger deelt in alle voordeelen aan het burgerschap verbonden, zoo kregen wij recht op het ontvangen der overige Sacramenten.

En wat al genaden en gunsten zijn ons door die Heilige Sacramenten ten deel gevallen!

Maar het Doopsel brengt ook zijn verplichtingen mee. Wij hebben verzaakt aan den duivel, zijn ijdelheden en zijn werken, d. w. z. aan de zonden en aan de gelegenheden tot zonde. Wij moeten daaraan blijven verzaken. We hebben het beloofd.

Wij hebben beloofd Christelijk te zullen leven en de voetstappen van Christus te drukken. Wij moeten die belofte vervullen.

Wij hebben beloofd te zullen gehoorzamen aan de Kerk en hare Overheden. We moeten dat ook doen, want wij hebben het beloofd.

Helaas, welk een onkunde heerscht er bij velen omtrent de heiligheid en de waarde des Doopsels. Welk een onverschilligheid omtrent de verplichtingen des Doopsels.

Die onkunde en die onverschilligheid zijn oorzaak, dat het kind niet zoo spoedig gedoopt wordt, als het Katholiek gebruik dat eischt. Het is een Katholiek gebruik, en die er anders over oordeelen, en het anders willen, gedragen zich niet zooals een Katholiek past.

Het gebruik is zoo oud als de Kerk, die immer de kinderen heeft gedoopt, en wel tot vergiffenis der zonde. Het is geen Katholiek gebruik te wachten tot de kinderen groote menschen zijn geworden, en zelf kunnen kiezen wat ze worden willen. Ondertusschen voedt men die jeugdige heidenen zó op, dat ze maar 't liefst heidenen blijven.

Vier en twintig Concilies van 412 tot 431 hebben de Katholieke leer over het Doopsel hooggehouden. Het Concilie van Carthago (418) zegt: „Indien iemand ontkent, dat de pas geboren kinderen moeten gedoopt worden, of zegt, dat ze wel gedoopt worden tot vergiffenis van zonden, maar geen erfzonde van Adam met zich dragen, die door de afwassching in het Doopsel wordt weggenomen, hij zij gevloekt.”

„Als gij toegeeft, zegt de H. Augustinus, dat de kinderen gedoopt moeten worden, dan moet gij ook toegeven, dat ze nog niet deelen in de weldaden der Verlossing, die hierin bestaat, dat zij afgewassen worden door het Sacrament, gered, bevrijd, verlost en verlicht worden. Hoe zoo? Wel, gered van den dood, bevrijd van hun zonden, verlost van hun schuld en slavernij, en niet langer in de duisternis der zonde blijvend. Omdat zij op dien leeftijd nog geen zonden bedrijven, blijft er niets over dan de erfzonde. En wat zal ik zeggen van den vorm van het Sacrament? Waartoe mijn duiveluitdrijving, als het kind niet in de macht des duivels is? Waartoe moet het aan den duivel verzaken, als het er niets mee te maken heeft? Waartoe moet het zich tot God keeren, als het niet van Hem afgewend was?”

De wensch der Kerk is, dat de kinderen zoo spoedig mogelijk in de weldaden der verlossing deelen, zoo spoedig mogelijk aan de macht van den duivel ontruk worden.

En gij, gij houdt alleen rekening met de wenschen en nukken van een peter of meter van wie gij eenig tijdelijk voordeel verwacht voor uw kind. En van al die weldaden berooft hij het arme kind, dat gij misschien onder gebeld en tranen van den Hemel hebt afgesmeekt. De ziel van het kind is het slachtoffer van uw onverschilligheid, uw menschenlijk opzicht, uw gebrek aan geloof.

Nog groter is uw schuld als gij bij uw huwelijk beloofd hebt, en als een voorwaarde tot dispensatie, al uwe kinderen Katholiek te zullen laten doopen en opvoeden, d. w. z. volgens Katholiek gebruik, zoo spoedig mogelijk, en ze niet laat doopen.

Maar wat te zeggen van hen, die beloofd hebben al hun kinderen Katholiek te zullen laten doopen en opvoeden, en ze in een anderen godsdienst laten doopen en opvoeden? Welk een verraat aan hunne moeder, de H. Kerk! Als een bewijs hoezeer de Kerk dit als een zwaar vergrijp tegen het Geloof opvat, heeft zij over hen den banvloek uitgesproken.

Misschien hebben ze het geloof nog niet verloren, misschien vervullen ze nog enkele godsdienstplichten, misschien bidden ze nog. Maar wat baat het hun te bidden, als ze den wil niet doen van hun Vader die in den Hemel is!

Hetzelfde kan gezegd worden van hen die zich aansluiten bij geheime genootschappen, de vijanden der Kerk, en toch voor Katholiek willen doorgaan. Ook zij hebben aan hun H. Doopsel verzaakt, en zich geschaard bij de handlangers van den duivel die er op uit is diezelfde Kerk te vernietigen, en aan wien zij in hun Doopsel verzaakt hebben.

„WIL EN WEG”.

Het is al een paar maanden geleden, dat wij de eerste aflevering van een nieuw tijdschrift „Wil en Weg” ter recensie ontvingen. — Dit tijdschrift wordt uitgegeven door het Secretariaat van de bekende Wereldbibliotheek en dient zich aan als een Volksuniversiteit voor Jongeren en Ouderen. — Geleerden van naam hebben er hun medewerking aan toegezegd.

Het allereerste artikel: *De Wordingen-Geschiedenis en Ontwikkelingsgangen der Volken* kwam ons weer voor den geest, terwijl wij ons laatste artikel over Louis Pasteur schreven.

Het tijdschrift wil een Volksuniversiteit zijn voor jongeren en ouderen. Wij kunnen de betekenis dezer woorden niet anders begrijpen, dan dat de Redactie het publiek, dat geen universitair onderwijs genoot, wel is waar op populaire, maar dan toch tevens op degelijk wetenschappelijke wijze wil voorlichten.

Na lezing en herlezing van dit eerste artikel kunnen wij helaas niet getuigen, dat wij een grooten dank gekregen hebben van hoogstaande wetenschappelijkheid van den schrijver (Dr. J. VAN LEEUWEN) van dit eerste artikel, al voert die auteur ook het predicaat van Doctor voor zijn naam.

Juist op den vooravond van het eeuwige van den grooten PASTEUR, nu de geleerde wereld als om strijd den lof zingt van zijn schitterende ontdekkingen, in bewondering staat over zijn geniale experimenten en onwederlegbare bewijzen dat geen *generatio spontanea* bestaat, dat geen leven door de doode stof kan worden voortgebracht, komt deze hooggeleerde doctor met een artikel, waarin met beweringen en hypothesen als met knikkers gespeeld wordt, hypothesen, die geen vleugje van kans van eenige waarschijnlijkheid hebben, dan alleen door de *generatio spontanea* niet slechts als mogelijk, maar als positief zeker bewezen te veronderstellen, dus m.a.w. door juist het tegenovergestelde aan te nemen van hetgeen PASTEUR zoo schitterend bewezen heeft. Is dat wetenschappelijke voorlichting? of niet veeleer boerenbedrog?

De lezer zelf moge oordeelen over de wijsheid, die Dr. J. VAN LEEUWEN debiteert:

„Indien men teruggaat in de geschiedenis van het leven der aarde, komt men op een gegeven oogenblik in een tijdvak aan, waarin nog geen menschen op aarde voorkwamen. Gaat men dan nog verder terug, dan bereikt men een periode, waarin slechts plantaardig en in het geheel geen dierlijk leven aanwezig was. En nog verder teruggaande, belandt men in een tijdvak, waarin alle leven op aarde ontbrak. Ten slotte komt men dan zelfs in een periode, waarin de aarde nog geen zelfstandig hemellichaam was.

Volgens een veel aanvaarde schatting bestaat de aarde ten minste 700 miljoen jaren als zelfstandig hemellichaam en ontwikkelde zich het eerste leven op aarde vóór ten minste 24 miljoen jaren. In vergelijking met den leeftijd der aarde bestaat het leven op aarde dus nog slechts korten tijd.

Toen evenwel het eerste leven op aarde ontstaan was, vond het gunstige omstandigheden van uitbreiding en ontwikkeling. Het verspreide zich geleidelijk over de geheele aardoppervlakte en zijgde en verbeterde onophoudelijk zoowel zijn samenstel als zijn vormen, aldus een groote verscheidenheid van levenssoorten scheppende. Eerst ontstond een belangrijke plantenwereld, waarin naast de meest eenvoudige samengestelde plantensoorten meer ingewikkelde voorkwamen. Daarna kwamen uit de hoogstontwikkelde plantsoorten de eerste, nog zeer weinig getypeerde diersoorten voort, en begon het dierlijk leven op aarde. Evenals het plantaardig leven ging ook het dierlijk leven onafgebroken voort met zijn arbeid van zelfverbetering en ontwikkeling en vormde het aldus ook een groote verscheidenheid van dierlijke levenssoorten. De laatste gevormde dezer dierlijke levenssoorten is het zoogdier; ook in deze zoogdierensoort ontwikkelden zich weer vele verscheidenheden (variëteiten), waaronder de hoogstontwikkelde die der primaten werd; en ook onder deze primaten zette het levensproces van verbetering en ontwikkeling der soort zich onafgebroken voort, als hoogstontwikkelde onder de primaten ten slotte den mensch voortbrengende, een 80000 jaar geleden.

Hoe durven ze ontkennen, dat die geheimenootschappen de vijanden der Kerk zijn? De Kerk kent hare vijanden, zij kent de geschriften, de plannen, de werken der geheime genootschappen. Overal gaan ze op dezelfde wijze te werk. Ze willen den mensch vrij maken van de Kerk, vrij om te gelooven wat hij wil, en te doen wat hij wil. Overal bij hen diezelfde haat tegen de priesters, en de Sacramenten, vooral de Biecht. Overal diezelfde beweging tegen het Katholiek onderwijs.

We behoeven maar om ons heen te zien, om te weten, wie de grootste tegenstanders der Kerk in ons midden zijn.

En bij hen sluit een Katholiek zich aan, en wil nog voor Katholiek doorgaan? Onmogelijk.

Zijn er landen waar men die haat niet botviert, en dien afkeer van de Kerk niet toont, het is omdat men voor het oogenblik niet anders kan, of te onnoozel of te dom is om te begrijpen waar het om gaat.

Ook over hen heeft de Kerk het banvonniss uitgesproken. Allen die zich aansluiten bij een magonieke sekte of dergelijk genootschap, waarin tegen de Kerk en tegen de wettige, burgerlijke macht wordt samengespannen, zijn in den ban, door het feit alleen van hun aansluiting.

Ook zij hebben in hun Doopsel gehoorzaamheid beloofd aan de Kerk en hare Overheden. Ook hun gedrag is een beleediging voor hun ouders en hun peter en meter die hen ten doop hebben gehouden.

Hoe is het mogelijk, zal men zeggen, dat een Katholiek zoozeer zijn Doopsel verloochent en zijn plichtigste beloften schendt?

Hij heeft zich laten verleiden door den schijn van invloed, ontwikkeling, onpartijdigheid en beschaving, die de vrijmetselaars weten aan te nemen.

Met recht echter kan men van hen zeggen, wat de Zaligmaker zeide van de Farizeers: „Zij hebben gaarne de eerste plaatsen op de gastmalen, en op de marktplaats de begroetingen.” Luc. 11,43. M. a. w. zij willen voor beter en voornamer doorgaan dan de rest der menschheid. Op hen zijn de woorden des Zaligmakers van toepassing: „Wee u, gij huichelaars, omdat gij het Rijk der Hemelen sluit voor de menschen; want gij zelve gaat er niet in, en hen die willen ingaan laat gij niet ingaan. Matth. 23,13. Wee u, omdat gij zee en land doorkruist om één volgelinge te maken; en als hij het geworden is, maakt gij hem tot een kind der hel, tweemaal meer dan gij zelve zijt.” Matth. 23,15.

Wat doen zij al niet om Katholieken tot hun sekte over te halen!

Welke Katholiek van aanzien en invloed is niet reeds tot walgens toe lastig gevallen om vrijmetselaar te worden! En wat al schoons spiegelt men hen voor! Bescherming, hulp, vrijheid op alle gebied. Om diefstal of overspel zal men u niet uitwerpen.

Men spiegelt u voor, dat gij Katholiek kunt blijven, en uw Katholieke plichten kunt blijven vervullen. Dat de vrijmetselarij een zuiver liefdadige instelling is, en zich met godsdienst en politiek niet inlaat.

Grootere leugens zijn niet denkbaar. Uit deze leugens blijkt hun verwantschap met den vader der leugen. Ziet slechts naar de landen waar de vrijmetselarij van haar invloed gebruik maakt om de Kerk ten bloede toe te vervolgen, en haar priesters uitdrijft.

En bij zulk een vereeniging sluit gij, Katholiek, u aan? In dat gezelschap gevoelt gij u op uw plaats? Neen, het kan niet zijn. Gij moet wroeging gevoelen, maar die wroeging wilt gij door schijnredenen weg werken.

Wat gij ook zegt, en wat gij ook doet, het merk des Doopsels blijft in uw ziel ingedrukt. De Kerk heeft u uitgestooten, maar wacht u terug. Als een andere Petrus hebt gij uw Meester verloochend. Als een andere Judas hebt gij uw Meester verraden. Maar evenals er voor Judas barmhartigheid en vergiffenis mogelijk was geweest, als hij maar gewild had, en evenals er voor Petrus vergiffenis kwam, omdat hij met een rouwmoedig hart tot zijn meester terugkeerde, zoo is er ook voor u vergiffenis mogelijk, als gij slechts wilt. Zoo niet, tot op uw sterfbed zal de Kerk u met haar vloek vervolgen, en voor den Rechterstoel God's zal zij u aanklagen, als een trouwelooze en woordbreker. Geen H. Mis zal voor de rust uwer ziel worden opgedragen. Geen gewijde aarde zal uw lichaam dekken.

Ook uw Engelbewaarder, die u bij uw H. Doopsel gegeven was, om u naar het eeuwig Vaderland te leiden, zal uw aanklager zijn. Zijn blik alleen zal onverdraaglijk voor u wezen.

Ook uw patroonheilige, uw naamheilige, die u bij uw Doopsel gegeven was tot bescherming en voorbeeld, zal u aanklagen.

Er zal niemand zijn om u te verdedigen. En uw lot zal verschrikkelijk zijn. Uw gezelschap zullen de duivelen zijn, de vijanden van God en zijn H. Kerk. In uw leven hebt gij het gezelschap gezocht van de handlangers van den duivel, de vijanden der Kerk, het gezelschap van heidenen en ongedoopten, bij hen hoort gij ook thuis na uw dood. In plaats van hem te verzaken, zooals gij beloofd had in uw Doopsel, hebt gij met hem meegewerkt aan de vernietiging der Kerk.

Dit wenschen wij u niet toe, ongelukkige slachtoffers van uw ijdelheid, uw geldzucht of uw zinnelijkheid. Integendeel, wij bidden God dagelijks voor u, dat Hij u verlichte en barmhartig zij, dat Hij u ten tweede male doe herboren worden tot het leven van genade en waarheid.

Maar dit lot vreezen wij voor u. Volgens den gewonen loop der dingen zal het aldus met u gaan. Gij zijt op den weg, die naar dat eeuwig ongeluk voert.

En wie zult gij aanklagen voor den rechterstoel God's als de oorzaak van uw ongeluk? Wie klaagt gij nu aan? Uw priesters. Wij kennen uw aanklacht. Zij weigeren de Sacramenten, omdat gij publiek slecht en onzedelijk leeft. Zij mogen niet anders. Zij moeten u de Sacramenten weigeren, zoolang gij u niet betert. Maar wat doet gij? Gij hebt uw naam als goed Katholiek verspeeld. Gij zijt minderwaardig in het oog van uw mede-Katholieken. En wat doet gij? Gij wilt nog iets beteekenen ergens elders met gejuich binnengehaald worden, en voor fatsoenlijk mensch doorgaan in een gezelschap, waar gij volgens uw Doopsel niet thuis hoort, en waar men uw schanddaden door de vingers ziet. En gij, overtuigd van uw zondig leven, gij zijt toch nog gevleid, dat men u zoo eert in dat gezelschap. Nu zijt gij weer iets gaan beteekenen. De Katholieke Kerk, uw Moeder, die u het Doopsel gaf uit de hand van haar priester, keert gij den rug toe, en gij levert uw ziel over aan ongedoopten en heidenen. Het was beter voor u geweest, als gij nooit de genade des Doopsels ontvangen hadt.

Wij hebben gemeend u zoo te moeten toespreken ter waarschuwing aan u zelve en aan diegenen onder onze Katholieken, die de gevaren der vrijmetselarij niet kennen.

En overtuigd, dat gij misleid zijt en onze woorden zult opvatten als tot uw eeuwig welzijn alleen gesproken, roepen Wij u toe:

„Trekt geen juk met de ongeloovigen! Want wat deelgenootschap heeft de gerechtigheid met de ongerechtigheid? of wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis? Wat samenstemming heeft Christus met Belial? Of wat aandeel aan geloovige met een ongeloovige? 2 Cor. 6,14. Daarom gaat uit hun midden weg, en scheidt u af, zegt de Heer, en wat onrein is raakt het niet aan. Is. 52,11.

Maar terwijl wij vreezen voor het lot van anderen, moeten wij ook voor ons zelve vreezen, en onze eigene zonden en tekortkomingen zoeken uitte wisschen door ware boetvaardigheid.

De tijd daartoe is nu aangebroken. Boetvaardigheid is Christenplicht. De Joodsche Wet schreef boetvaardigheid en vasten voor. De Nieuwe Wet heeft die boetvaardigheid en dat vasten niet afgeschaft. Christus heeft gevast en ons, Christenen tot vasten aangespoord. Christus heeft van zijn leerlingen uitdrukkelijk gezegd: de dagen zullen komen, dat de bruidegom van hen wordt weggenomen, en dan zullen zij vasten.” Matth. IX. 15.

Wij bevelen u bijzonder aan te bidden en uwe goede werken op te offeren voor het welzijn van onze Moeder de H. Kerk en haar zichtbaar Opperhoofd, opdat hij, als plaatsvervanger van den Vorst der Vredes, er in slagen moge den waren vrede aan de wereld teruggeven.

Bid ook voor H. M. onze geliefde Koningin, die dit jaar het zilveren feest van hare troonsbestijging zal vieren, voor Hare Koninklijke Familie en voor allen die in overheid over U gesteld zijn.

Krachtens de bepaling van — hier vastenwet voorlezen.

En zal dit ons Schrijven in alle kerken en openbare kapellen van Ons Vicariaat worden voorgelezen op Zondag Quinquagesima.

Gegeven op Curaçao, den 2en Februari 1923.

FR. MICHAEL GREGORIUS.

Vasten- en Onthoudingswet voor het Apostolisch Vicariaat van Curaçao.

Volgens verschillende bepalingen van den H. Stoel en de laatste dispensatie, 18 October 1904 verleend, welke voor 30 jaren geldende zal blijven, en volgens de jongste uitgave van het Wetboek voor Kerkelijk Recht is voor het Apostolisch Vicariaat van Curaçao de Vasten- en Onthoudingswet als volgt:

1°. Zij, die krachtens hun leeftijd tot VASTEN gehouden zijn, worden daartoe slechts verplicht op alle *Vrijdagen* der Vasten, op *Paaschzaterdag* tot 's middags 12 uur en op de *Vigilie van Kerstmis*.

2°. Het is verboden vleesch te eten op de *Vrijdagen* gedurende de Vasten, *Paaschzaterdagmorgen* tot 12 uur en de *Vigilie van Kerstmis*.

3°. Elken dag, dat men vleesch mag eten, mag men dit ook meermalen 's daags doen.

4°. De Onthoudingswet verbiedt alleen het gebruik van vleesch en vleeschsaus.

5°. Het gebruik van melk, boter, kaas, eieren en reuzel is toegestaan, ook op den Goeden Vrijdag.

6°. Vleesch en visch gebruiken bij den zelfden maaltijd is niet langer verboden.

7°. De Vasten en Onthouding verplichten slechts tot 12 uur 's middags van Paaschzaterdag.

8°. Iedere militair, die gebruik maakt van de militaire keuken, en alle zeevarenden, voor zoover zij beschouwd kunnen worden tot ons rechtsgebied te behoren, mogen elken dag van het jaar vleesch eten, behalve op den Goeden Vrijdag.

9°. Allen, die van deze Dispensatie gebruik maken, zijn niet *verplicht* in plaats van het vasten en onthouden andere goede werken te verrichten. Echter sporen Wij allen aan door gebed en werken van godsvrucht aan te vullen, wat aan hun boetvaardigheid mocht ontbreken, doordat zij van deze dispensatie gebruik maken.

Gegeven te Curaçao 2 Februari 1923.

† fr. MICHAEL GREGORIUS

Bisschop van Charadrus,

Apostolisch Vicaris van Curaçao.

Men ziet het, volgens Dr. v. L. is het *simple comme bonjour*.

Nu laten we het gegoochel met cijfers van millioenen jaren nog maar rusten. Maar waar is die brug, om die wijdgapende kloof te overspannen tusschen: „het tijdvak, waarin alle leven op aarde ontbrak,” toen „de aarde nog geen zelfstandig hemellichaam was,” en „toen evenwel het eerste leven op aarde ontstaan was?”

De schrijver zou ons „de *wordings-geschiedenis* van het eerste leven en van de menschheid op aarde,” gaan verhalen.

Van waar stamt dan dat eerste leven? Volgens Dr. v. L. niet van den Schepper. Men leze op bl. 5 met welke sophisterij hij poogt dat idee op zij te zetten. Dus in den gedachten-gang van den schrijver kan dit alleen van zelf ontstaan zijn, dus door *generatio spontanea*. Of misschien denkt hij, dat het met een grieksch woord *abiogenesis* nog makkelijker van de hand ging.

Doch de *doode massa kan geen enkel levend wezen voortbrengen*. Dat heeft ons Pasteur door zijn experimenten onomstootelijk bewezen. En daar twijfelt niemand in de wetenschappelijke wereld aan. Waarom moet dat principieel dan hier nu weer tegen beter weten in worden binnengesmokkeld?

Misschien zal Dr. v. L. willen beweren, dat wat nu niet mogelijk is, misschien 24 millioen jaren wel mogelijk was. Doch vooreerst moet hij bewijzen, niet alleen dat het *mogelijk*, maar ook *werkelijk gebeurd* is.

Doch bij eenig nadenken zou de schrijver moeten weten, dat het toen nog *minder* mogelijk was dan nu.

Immers Dr. v. L. spreekt van den tijd toen „de aarde nog geen zelfstandig hemellichaam was,” toen „alle leven op aarde ontbrak.” De wijze van ontstaan der aarde als hemellichaam zal hij zich dus noodzakelijkerwijze moeten denken ongeveer volgens de hypothese van LAPLACE, dus, dat de wereld oorspronkelijk een gasmassa, later een vurige bol was, zooals ook nu nog de meeste andere hemellichamen zijn. De hitte was er dus veel heviger, dan Pasteur ooit bij zijn proeven voor het doden der levenskiemen gebruikt heeft. „Alle leven ontbrak toen op de aarde.” Het kon er bij zulk een geweldige hitte ook niet bestaan. Waar is dat eerste leven dan van daan gekomen? Misschien van een andere planeet? IJdele uitvlucht, omdat ook die andere planeet eveneens een vurige bol was, waarop evenmin het leven mogelijk was. Doch ook al was dat wel mogelijk geweest, dan blijft nog altijd de vraag te beantwoorden, hoe was dan dit eerste leven op die andere planeet gekomen?

Natuurlijk ook hier weer niet, door de doode massa van zelf voortgebracht.

Het is alleen de vrees van de ongeloovige wetenschap voor het schrikbeeld een Schepper te moeten aannemen, die het in zulk een klunwen van dwaze en onbewijsbare hypothesen en sophismen verward heeft.

De beroemde ethnoloog VIRCHOW, een der coryphèen der ongeloovige wetenschap, heeft als *enfant terrible* het heel openhartig verklaard: „Er is geen enkel bewijs, dat er „oort een generatio spontanea heeft „plaats gevonden. Maar wanneer ik „nu de schepping absoluut loochenen

„wil en ik wil geen Schepper aannemen, „wanneer ik dan de kwestie voor mij „zelf wil oplossen, dan vind ik zoo „iets uit als de hypothese: het leven „ontstaan uit de levenloze stof.”

Het geheele artikel van Dr. J. van L. is een aaneenschakeling van puur beweringen, louter gefantaseerde veronderstellingen, door geen enkel positief bewijs waar gemaakt, maar die ons met veel aplomb als resultaten der wetenschap worden opgedischt.

Wij willen geenszins beweren, dat ook de andere artikelen van hetzelfde gehalte zijn, maar om ons in deze Volksuniversiteit binnen te leiden, heeft het Secretariaat van de *Wereldbibliotheek* een zeer oppervlakkigen en erg onwetenschappelijken cicerone uitgekozen.

INGEZONDEN.

Geachte Heer Redakteur.

In het begin October van 't vorige jaar zonden de aloë-planters van Aruba een verzoekschrift aan den Minister van Koloniën, met het verzoek een som van fl. 75.000 of althans de helft van dit bedrag, ter beschikking van het Koloniaal Bestuur te stellen om Aloë op te koopen.

De bedoeling was den Aloëoogst van 1923 bij het Gt. te laten opslaan tegen een uitkeering aan de deponenten tegen evenveel per pond als de vigeerende prijs bedroeg op de markt te New-York en den verkoop van het product aan te houden, ten einde de prijzen in New-York op te drijven.

Het feit, dat de prijs van de aloë zoo laag stond, (eerst nu begint zij weer iets te stijgen) dat het bedrijf niet meer loonend was, drong tot dit voorstel. Bovendien waren ook de andere bronnen van inkomsten zoodanig uitgeput, dat voor Aruba een economische inzinking te wachten stond, die eenigermate nog kon voorkomen worden door verbetering van het Aloë-bedrijf.

De requestanten achtten eenig geldelijk nadeel voor de koloniale kas geheel en al uitgesloten, daar het product niet aan bederf onderhevig is en het tegen een minimalen prijs belegd werd, terwijl van den anderen kant hun verwachtingen steunden op ervaringen vroeger opgedaan, dat de schaarschte van het product op de markt te New-York het maken van hoogere prijzen bevordert.

Deze verwachtingen worden nu bevestigd uit de laatste marktberichten, dat nu de oude voorraden opraken, ook de prijzen weer stijgen en uit de adviezen in dienzelfden geest van de commissiehuizen in New-York.

Zij koesterden dus de gegronde hoop, dat hun verzoek door den Minister zou worden ingewilligd.

Edoch, dezer dagen kwam het Ministerieel antwoord in geheel ongunstigen zin, hetgeen heel veel teleurstelling onder de requestanten heeft veroorzaakt.

Door sommigen worden plannen ontworpen om aan vreemde deuren te gaan aankloppen. Anderen, die met meer nationalen trots zich hier niet bij willen aansluiten, geven er de voorkeur aan hun lot in de handen der Voorzienigheid te stellen, en den loop der gebeurtenissen af te wachten.

OCHO HORAS PARA CADA UNO

DIVIDIR las 24 horas del día en 8 para trabajar, 8 para descansar y comer y 8 para dormir, da resultados admirables para la conservación de la buena salud.

Actualmente hay miles de personas que trabajan demasiado, disponiendo de muy poco tiempo para dormir y comer, y casi de ninguno para descansar y divertirse, con lo que no hacen más que quebrantar su salud.

El trabajo excesivo recarga la sangre de impurezas y de ácido úrico; los riñones son forzados al trabajo constante de la filtración de estos venenos hasta que llegan a debilitarse y, a funcionar imperfectamente recargándose con ellos la sangre.

Los síntomas de esta debilidad no tardan en presentarse: dolores de cabeza y de espalda, agudos dolores reumáticos, hinchazones hidrópicas, dolores en las coyunturas y los músculos, inflamación de los nervios, desórdenes urinarios y otras resultantes del envenenamiento de la sangre por el ácido úrico.

Las Píldoras de Foster son una ayuda poderosa de la naturaleza, vigorizan y normalizan los riñones, ayudan a la eliminación del ácido úrico, contribuyen al buen funcionamiento de la vejiga y hacen desaparecer todos aquellos síntomas y sus malas consecuencias.

Aunque Las Píldoras de Foster son inofensivas y no contienen drogas que constituyan hábito, no deben tomarse sino cuando se necesitan.

Ocho horas para trabajar, 8 para dormir y 8 para comer y descansar, y Píldoras de Foster son la mejor medicina para los riñones.

De venta en todas las boticas. Solicite nuestro folleto sobre las enfermedades renales y se lo enviaremos absolutamente gratis.

FOSTER-McCLELLAN CO.
BUFFALO, N. Y., U. S. A.

Het is jammer, dat de Minister ware strekking en de gezonde basis van dit verzoek, naar het schijnt niet goed begrepen heeft.

Hoogachtend dankend.
Een Opmerker van Aruba

Berichten uit de Kolonie.

De Jubilé-Commissie.

Donderdagavond van de vorige week heeft het Comité wederom vergaderd.

Ingekomen was een verzoek van het Hoofdcmité in Nederland tot toetreding van het Curaçaosche Comité en samenwerking bij het Algemeen Nationaal Huldeblijk.

Ook een van het Subcomité om de kerk van Delft, waar de koningen van Nederland begraven liggen, een gedenkdraad te plaatsen.

Daar beide verzoeken inkwamen nadat het Curaçaosche Comité reeds tot sloten had tot een afzonderlijk huldeblijk, op te richten op Curaçao zette de vergadering niet meer het eenmaal genomen besluit te moeten terugkomen, maar daarbij te blijven.

Te meer, omdat de oprichting van een Jubilé-Sportpark bij het Publiek zoo algemeen in den smaak was gevallen.

Ook was ingekomen een brief van het technisch Subcomité, dat de uitvoering van dit plan in studie genomen.

Maar nu wachtte de Commissie en het Publiek een groote teleurstelling.

De Heeren technici zijn eens te meer cijferen gegaan en kwamen tot overtuiging, dat voor de geringste van ± f 7000 het plan der Commissie niet uitvoerbaar was.

Dat zou wel het dubbele kosten minsten f 14 000 vragen.

Het oorspronkelijke plan om twee voetbalvelden in orde te maken in één park te vereenigen, moet worden prijsgegeven en men zal moeten beperken tot het vergrooten en verfraaien van het bestaande veld.

Voor het grootere plan was een zeer mooie schets aanwezig en zal de subcommissie haar best doen het kleinere plan, waarvan ook een schets was gemaakt, zoo mooi mogelijk uit te voeren.

Er komen 22 kleed- en waschmijntjes, aan weerskanten van de poort. Deze poort zelf kan nu wel een monumentaal karakter dragen, maar zal toch in ieder geval moeten uitdrukken, dat het Sportpark bedoeld is als een Huldeblijk aan Regeeringsjubilé van Hare Majest.

Het eenigszins vergrootte veld wordt met houten paaltjes en gegalvaniseerd draad afgesloten, het park met betonnenpaaltjes met dubbel draad zoo mogelijk, worden er nog banken geplaatst voor het Publiek.

Men ziet, het plan is zeer eenvoudig, maar voldoende. Zij die Nederland verschillende sportterreinen kennen, verklaren, dat vele steden

Hollandsche Bank voor West-Indie.

HOOFDKANTOOR: AMSTERDAM. Bijkantoren: CARACAS & CURAÇAO.

Statutair Kapitaal fl 5,000,000, waarvan volgestort fl 1,000,000.

neemt gelden á depósito en opent rekeningen-courant.

Verstrekt reis-credietbrieven op alle belangrijke plaatsen.

Behandeling van alle bankzaken in het algemeen.

3

Nederland ons het Curaçaosche Voetbalveld zullen benijden, dat zeer behoorlijk ingericht zal zijn en den spelers zal voldoen.

Wil het Publiek iets meer, en het plan is voor uitbreiding vatbaar, dan moeten de bijdragen wat milder vloeren.

Daartoe bestaat volop gelegenheid, daar de Voorzitter den Penningmeester heeft verzocht de toegezegde gelden te willen innen.

Koloniale Raad.

In de Raadzitting van Maandagavond waarbij de Procureur-Generaal als gemachtigde van het Bestuur verscheen, werd na goedkeuring der notulen de volgende ontwerpen ingediend:

10. Keur tot aanvulling van de „Algemeene Politieker” 1917.

20. Verordening tot wijziging van de Verordening van den 9e Juni 1921 (P. B. no. 66) houdende bepalingen ter bestrijding van besmettelijke ziekten.

3. Verordening betreffende de maten en gewichten voor de Kolonie Curaçao.

40. Verordening betreffende de weegwerktuigen voor de Kolonie Curaçao.

Het eerste ontwerp werd naar de afdeling verzonden, de anderen dadelijk behandeld en zonder hoofdlijke stemmen aangenomen, alsmede de Verordening tot wijziging van de verordening van den 18n Juni 1903 (P. B. no. 39) houdende algemeene bepalingen omtrent de wijze, waarop de verzending van geld door middel van postwissels in het binnenlandsch verkeer der kolonie kan plaats vinden.

Bij de behandeling van het ontwerp sub 20. genoemd, zegt de Procureur, dat het woord „behandeling” in art. 8 alinea 3 een drukfout is, het moet zijn „handeling”.

Ad art. 21 zegt het lid Beaujon, dat de betrekking van iker steeds opgedragen werd als een bijbaantje aan een ambtenaar en vraagt of de bedoeling van het Bestuur soms is eenige verandering hierin te brengen, waarop de Gemachtigde van het Bestuur antwoordde, dat waar voor Iker maar f 300 in de salarisregeling is uitgetrokken, de bedoeling is een in andere functie werkzaam zijnde ambtenaar er mee te belasten.

Een waardeerend oordeel.

In het laatste financieel overzicht van The National City Bank of New-York, een der voornaamste bankinstellingen van Noord-Amerika, wordt de economische toestand van Nederland aldus besproken:

„Holland heeft door de nabijheid van Duitsland en door de oneerlijke concurrentie van de industriele ondernemingen aldaar, die de loonen in lage valuta uitbetalen, veel te lijden gehad. De aanzienlijke scheepvaartbelangen van Holland hebben door de algemeene inzinking van den overzeeschen handel veel nadeel ondervonden.”

„Des niettegenstaande hebben de industrie, de handel en de financiën van Nederland zich in een vaste positie weten te handhaven en niet mand twijfelt er aan, of het Nederlandsche volk zal ook in de toekomst wel bij machte zijn dezelfde positie te blijven behouden. De Hollandsche gulden is weer bijna d pari met den Amerikaanschen dollar.”

Lading voor de Isla.

Met de President Hayes ontving de Curaçaosche Petr. Mij., deze week ongeveer 600 ton lading, voor het grootste gedeelte bestaande uit op maat gezaagd hout voor het maken van petroleumkisten.

Ontvangen.

Van den heer Abraham de Sola eenige reclame artikelen en vloeibladen voor de Cognac van de firma Denis-Mounié & Co. waarvan de Heer de Sola agent is.

— Ook bulletin 3 van La Foire de Paris.

— Van den Heer J. B. A. Palm verschillende brochure'tjes en prentjes als reclame voor de patentmiddelen Linimento de Sloan en Laxante Tónico del Dr. Bell.

Pastoor A. Saris.

Volgens berichten met de laatste mail ontvangen zal Pastoor A. SARIS den 16n. Maart met het stoomschip Van Rensselaer weer naar Curaçao terugkeeren.

De Standard Oil Cy.

Volgens berichten uit Maracaibo heeft nu ook de Standard Oil Cy in Venezuela met haar proefboringen naar petroleum succés gehad.

Bij Los Barrolos in het district Sucre in den Staat Zulia is op de concessie-terreinen van de Standard Oil Cy een petroleumbron aangeboord, die naar schatting een dagelijksche productie van 10.000 vatten oplevert.

Reeds voor een jaar geleden werd in hetzelfde boorgat petroleum aangevonden, doch sterk vermengd met water. Toen werd de productie geschat op niet meer dan 800 vat per dag. Men heeft toen de boringen verder naar de diepte doorgezet, zoodat de ingenieurs nu eindelijk hun moeitevol werk bekroond zien.

Nieuwe Dokter.

Volgens de Surinamer is de Heer EMANUELS geneesheer te Paramaribo, van daar naar St. Martin vertrokken, ter vervanging van Dr. Nunes, die met verlof naar Nederland vertrok. De Heer Emanuels dacht vermoedelijk voor een jaar dien post te zullen waarnemen.

De Curaçaosche Scheepvaart My.

Deze Maatschappij, een onderdeel van de Curaçaosche Petroleum My, heeft in haar vergadering van 19 Januari II. hun statuten gewijzigd en bij notarieele akte op 29 Januari het kapitaal der Vennootschap, dat oorspronkelijk bepaald was op 2 miljoen, vermeerderd met 8 miljoen gulden, en dus bepaald op 10 mill. gld, dat binnen tien jaren moet volgestort zijn.

Visitatierois.

Zondagmiddag II. vertrok de Hoog-Eerw. Pater Vicaris M. LUYCKX met het SS. Philadelphia via Portorico naar de Bovenwindse Eilanden tot het volbrengen van het jaarlijksch bezoek aan de Paters op die eilanden werkzaam.

Draadlooze berichten.

Deze week circuleerde reeds de nieuwe courant met dagelijksche draadloze persberichten van ons krachtstation Daniel. Uitgever is de Heer ARTHURO L. HENRIQUEZ. De berichten worden onvertaald in het Engelsch gedrukt, zoodat ze door het station worden opgevangen. Wij heeten dezen nieuwe persbroeder welkom en wenschen hem een lang leven toe.

Ongeval.

Maandagmiddag werd in het St. Elisabeth's Gasthuis een jongen opgenomen, die ernstig aan de knie verwond was, doordat hij op weg van school naar huis op een auto wilde klimmen, waarbij hem het wiel over het been reed.

Marktberichten.

In de week van 12 tot 27 Januari was de koers van de Curaçaosche exportartikelen op de markt te New York.

Gelukkige, Lachende en Sterke Kinderen

verkrijgt men als het gezin bij den maaltijd

SCOTT'S EMULSION

gebruikt als een voedend, versterkend opbouw-middel. Tot bewijs daarvan dienen de vele jongeren, zoowel als volwassenen, die het gebruikt hebben en door hun gezond voorkomen en goede kleur een levend getuige zijn voor de waarheid dezer bewering.

Eisch de echte

SCOTT'S EMULSION

776

Dividivl: Sinds de laatste notering is meer beweging op de markt in dit artikel gekomen en werden er koopen gesloten tegen 37 doll. per ton. Deze grootere belangstelling van de koopers om voorraad op te doen heeft nog wel geen invloed gehad om hooger prijzen te maken, ofschoon de tegenwoordige prijsnotering zich als vast heeft weten te handhaven, en men gelooft dat tegen dezen prijs van 37 doll. belangrijke hoeveelheden te verkoopen zijn.

Geitenvellen: In de laatste weken hebben de voornaamste opkooers geen voorraad ingeslagen en zij gaan voort met hun systeem de prijzen met geweld naar beneden te drukken.

De prijs van 29 ct. voor geitenvellen van Curaçao, Bonaire en Aruba is dan ook meer nominaal als werkelijk te noemen.

Sommige omstandigheden schijnen er op te wijzen, dat die opkooers wel spoedig weer opnieuw op de markt zullen verschijnen, en in dat geval, zullen zij wel den prijs van 29 ct. moeten betalen.

Alot: Sinds het laatste verslag is er geen verandering in de markt gekomen. Enkele ladingen waren tevoren reeds aan koopers toegewezen. De kooplieden blijven op den prijs als maximum van 5½ ct. staan, ofschoon men wel gelooft, dat belangrijke koopen tot den prijs van 6 cts. zullen gesloten kunnen worden.

Van den andere kant is ook waar, dat de afzenders zelfs niet geneigd zijn zich met 6 cts tevreden te stellen en hooger prijs zoeken te bedingen. Het is moeilijk te voorspellen waar deze toestand op uit zal loopen. Zooveel schijnt wel zeker, dat de kooplieden ruim van voorraad voorzien zijn en zeer onafhankelijk staan. Mocht er evenveel een sterke navraag naar het bewerkte artikel komen, dan zou dit een gunstige wending op de markt voor de verscheperen ten gevolge hebben. Van den anderen kant weten de kooplieden heel goed, dat over een paar maanden de oogst weer begint en dat er altijd planters zijn, die hun product zoo gauw mogelijk verscheperen en op de markt brengen, en dit laatste zal zeker van zeer slechten invloed zijn op de pogingen om op hoogere prijzen aan te dringen.

De grootste boot ???

De gegevens omtrent de grootste boot, die onze haven bezocht, opgenomen in ons vorig nummer onder denzelfden titel, hadden wij geput uit onze eigen aantekeningen.

Daar ontvingen wij deze week een hoffelijk briefje van het Amerikaansch consulaat, met de mededeeling, dat wij ons vergist hadden, want de boot

New-York, die in 1911 onze haven binnenkwam, was niet 10.798 Bruto R. T. groot, maar slechts 10.080 B. R. T. en 4.425 Netto R. T. terwijl de President Hayes, die Zaterdagmiddag II. onze haven bezocht 10.533 Bruto R. T. en 6.195 netto ton inhoud had, —zoodat deze laatste dus 453 br. ton grooter was.

Ja, een mensch kan zich vergissen. Maar niemand geeft zich zelf gaarne ongelijk.

En we gingen op zoek om te zien waar de fout zat.

In den Amigoe van 11 febr. 1911 vonden we het bericht, dat de New-York op Donderdag 9 febr. 1911 onze haven binnenkwam met ongeveer 375 Amerikaansche toeristen aan boord, en dat die boot 10.800 bruto R. T. inhoud had. Dat was dus maar 2 ton verschil met onze laatste opgave.

Doch ook dat bericht kon een vergissing zijn. En toen hebben wij ons om officieele gegevens gewend tot onze loodsdienst.

En daar kregen wij de volgende cijfers, die geput zijn uit de scheepspapieren van de resp. booten, dus zoo officieel en betrouwbaar mogelijk.

1. De New-York, 515 voet lang 10.798 Bruto Reg. T. en 4.653 Netto ton inhoud (9 febr. 1911)

2. President Hayes 502 lang, 10.533 Br. R. T. en 6.190 Netto R. T. inhoud. (10 febr. 1923) Zoodat de New-York door zijn bruto R. tonmaat tot nu toe nog de grootste boot is, die onze haven bezocht. Op zulke gegevens steunend meenen wij dus ons vorig bericht nog met een gerust geweten te mogen handhaven.

3. Aan datzelfde briefje van het Amerik. consulaat danken wij ook de juiste opmerking omtrent een leemte in onze vorige opgave, dat er ook tankbooten hier zijn geweest van veel grooter tonnenmaat dan de Alfonso XIII. (No 3 van onze vorige opgave).

3. De Tankboot Bayleaf had 8455 Br. R. T. en 5285 netto ton inhoud.

4. De Tankboot Swifts met 8206 Bruto R. T. en 5091 netto. Daarop volgen eerst de anderen als

5. Alfonso XIII met 7842 B. R. T.

6. Europa met 7810 B. R. T.

7. Hollandia met 7291 B. R. T.

8. Alkmaar met 6944 B. R. T.

Toch verdient de President Hayes onder ander opzicht als No 1 vermeld te worden nl. wat zijn diepgang betreft.

De New-York had 22 voet diepgang, terwijl de President Hayes 28.3 voet diepgang had, maar hij maakt bij volle lading een waterverplaatsing van 20,610 ton 34 voet diepgang.

Onder dat opzicht (en ook dit alléén) was hij dus de New-York verre de baas.

Onze mooie haven.

Met het bovenstaande bericht over „De grootste boot” is het geenszins onze bedoeling de beteekenis van de komst van de President Hayes in onze haven te verkleinen. Eer het tegendeel.

Het is de eerste maal sedert de verbredening en uitdieping onzer haven voltooid werd, dat een boot van die grootte en diepgang gelijk de President Hayes hier binnenliep. En dat is zeker een feit van groote beteekenis voor onze haven. Het is de proef op de som, dat onze haven werkelijk aan alle gestelde eischen voldoet, dat schepen ook van groote diepgang hier veilig kunnen binnenkomen, dat de grootste schepen, die het Kanaal van Panama kunnen passeeren, ook hier kunnen binnengeloodsd worden.

Men zal hiertegen in brengen dat in 1911, dus vóórdat nog met de werkzaamheden van de verbredening onzer haven begonnen was, ook de New-York, een nog grootere boot hier binnenkwam.

Oppervlakkig geoordeeld zou men deze opmerkers in het gelijk stellen.

Doch als men met alle bijzonderheden en omstandigheden rekening houdt, dan blijkt juist het tegendeel.

Wij herinneren ons nog goed dien morgen van den 9 Februari 1911, toen de toeristenboot New-York hier zou binnenkomen. Er heerschte een zenuwachtige opwindning dien morgen.

Zou de boot binnenkomen, ja dan neen? Het was dien morgen buitengewoon kalm weer, geen stroom en de zee glad als een spiegel. Bleef het weer zoo en kwam de stroom niet opzetten, dan was het waagstuk te volbrengen om zoo'n reuzenboot hier binnen te loodsen. Doch bij sterke stroom zou het een onmogelijkheid zijn. Immers bij het binnenvaren van de mond der haven zou de kop van het schip in kalm water zijn, terwijl het achterste gedeelte van zulk een lang schip buitengaats nog blootgesteld stond aan de volle kracht van den stroom en dus de kop van het schip oostwaarts zou doen zwenken en aan het gevaar blootstellen vast te varen.

Gelukkig bleef dien morgen het weer gunstig en kon die boot zonder gevaar binnen loopen.

Tegenwoordig behoeft zich een bewaame loods ook bij stevige bries en bij sterken stroom niet te bedenken of zoo'n boot binnengeloods kan worden.

De verbrede havenmond geeft nu veel grootere ruimte om te manoeuvreren. Vroeger zou geen loods er zels aan gedacht hebben een boot met zulk een diepgang en lengte gelijk de President Hayes hier de haven binnen te brengen.

Dat gebeurt nu wel en zonder bezwaar gelijk de feiten bewezen hebben.

Stag en kalm stoomde Zaterdagmiddag 5 uur die kolossus President Hayes, bestuurd door onze ervaren loods den Heer H. van der Hoeven, onze haven binnen, liep door naar het Schottegat, draaide daar en kwam toen aan de Groote Werf haar ligplaats nemen.

De komst van zulke schepen is de beste reclame voor onze haven en voor onze loodsdienst.

Vergissen wij ons niet, dan werd ook de New-York in 1911 door denzelfden loods den Heer H. v. d. Hoeven, hier binnengebracht.

Wat ons nu bijzonder bevreemdt, is dit. Een 14 dagen geleden bezocht een groote toeristenboot de haven van La Guayra, maar deed onze haven niet aan. Sinds den oorlog heeft geen enkele toeristenboot onze haven meer bezocht. In 1911 en 1912 zijn er verschillende geweest. Waarom nu niet meer? En dat terwijl onze haven er nu nog veel beter op ingericht is, terwijl er nu auto's in overvloed zijn om de talrijke reizigers overal rond te brengen.

Zouden de agenten onzer Stoomboot Maatschappijen, altijd zoo actief, hier niet eens voor kunnen zorgen, dat die toeristenbooten Curaçao weer in hun vaarplan opnemen?

Iedereen zal er hun dankbaar voor zijn.

Garnizoen.

Naar wij vernemen heeft de Minister van Koloniën beslist, dat het Militair Hospitaal met ingang I Juni e. k. zal worden opgeheven en de militaire patiënten in het vervolg in de particuliere ziekenhuizen zullen worden verpleegd.

In verband hiermede komt dus het mooie complex gebouwen, waarin dat hospitaal is gevestigd, weder ter beschikking van het Gouvernement, dat het voornemen heeft het desgewenscht aan particulieren te verhuren. Voor de vestiging van een sanatorium of de oprichting van een hotel-pension is dit zeker eene unieke gelegenheid.

BUITENLAND.

Duitschland.

Een feit van groote betekenis is het, dat in Duitschland een Rijkskanselier optreedt, geheel buiten de partijen; hij heeft met deze onderhandelingen gevoerd, maar die zijn mislukt en toen heeft Cuno den knoop doorgehakt, en toch een Kabinet gevormd. Het werd van alle kanten wantrouwend aangestaard, en ontstond een samenstelling bekritiseerd en kreeg ten slotte een motie van... vertrouwen, zoo algemeen als sinds het uitbreken van den oorlog nooit een Duitse regering vond. Zelfs de socialisten, met de onafhankelijken ingegrepen en de Duitsch-nationalen op een paar dwarsdrijvers na, verklaarden zich bij dit bewind neer te leggen.

Is het niet merkwaardig, dat de successen verkregen is door een Rijkskanselier, die Katholiek is? Wat een ommekeer in een land, waar Bismarck, de alvermogen, ijzeren kanselier juist 50 jaar geleden den beruchten *Culturkampf* op touw zette om den Katholiek den oorlog te verklaren.

De tegenwoordige Rijkskanselier, DR. CUNO was tot dusverre directeur van de Hamburg-Amerika-lijn. Hij was geen lid van het Centrum, zoodat hem niet kan worden verweten, wat sommigen afkeuren in het gevoerde beleid dier partij. Een man, die grooten naam heeft als leider in de kringen van handel en nijverheid, zoodat hem ook van hier sympathie kon geworden. En iemand, die in de dagen der Kapp-revolutie toonde, hoe hij afkeerig was van nationalistische avonturen, zoodat hij ook niet de verdenkingen wekken kon, welke andere mannen van hoogen stand zouden moeten dragen.

Maar wie in waarheid boven de partijen staat, krijgt van geen dezer steun, omdat elke groep hetgeen zij denkt of verlangt voor het eenig juiste aanziet.

Cuno wil allen omvatten, behalve de de uiterst-linksch en uiterst-rechtschen die liever willen, dat de Staat failliet gaat.

Minder bekend is wel, dat Cuno zijn eerste gymnasiale studies in Holland maakte en wel te Venlo aan het *Collegium Albertinum*, bestuurd door de Duitsche Paters Dominicanen. Van 1892 tot 1895 maakte Cuno daar zijn gymnasiale studies, van waar hij met Paschen 1905 na zijn examen te heb- aangelegd, overging naar het Gymnasium te Paderborn in Duitschland. Destijds woonden zijn ouders te Berlijn. Vele jongelui uit den Katholiek deftigen stand kwamen van 1872 tot aan den oorlog hun studies bij voorkeur aan de Duitsche gymnasiums in Holland maken, die door religieuze bestuurd werden. Door den oorlog en de lage valuta hebben deze gymnasia's het werk moeten opgeven.

Dr. Cuno, de tegenwoordige Rijkskanselier is een uitstekend goed praktiseerend katholiek en zelfs lid van de Derde Orde van St. Dominicus.

Oostenrijk.

Sinds eenigen tijd is de daling van de Oostenrijksche kroon tot stilstand gekomen. De duarte in Oostenrijk begint te verminderen. De tot dusver achtergehouden koopwaren en levensmiddelen komen weer in massa op de markt en beïnvloeden de prijzen. De verwarring en paniek op de Beurs is verdwenen, de vertwijfelde stemming van de bevolking is geweten voor het vertrouwen in staat en zijn toekomst. De bankbiljettenpers is tot stilstand gebracht.

Het is voor de katholieken van alle landen een trots en een vreugde, dat het een katholieke staatsman is, wien het gelukt is deze verandering tot stand te brengen en die thans als leider van den Oostenrijksche Staat alle hoop op zich vereenigt, dat de redding van Oostenrijk zal gelukken.

Die man der Voorzienigheid is de prelaat *Mgr. Dr. Seipel*, volksvertegenwoordiger en als priester gewoon rector der Zusters van een Gasthuis in Weenen. Niettegenstaande hij het volste recht had in het paleis van den Kanselier te gaan wonen, gaf hij de voorkeur aan zijn eenvoudige kamers in het gasthuis en bleef daar.

Zelden is een zoo grooten omkeer in den toestand van een land zoozeer het persoonlijke werk van één man geweest als thans in Oostenrijk. Hoe het aan Prelaat Dr. Seipel gelukt is de jaar aan jaar zich voortsleepende moeilijkheden van Oostenrijk bij de mogendheden in behandeling te brengen en ondanks de tusschen dezen bestaande tegenstellingen het Program van Genève voor den wederopbouw tot stand te brengen, zal altijd een voorbeeld van staatsmanskunst zijn. Toen Prelaat Dr. Seipel van Genève terugkeerde met een verdrag waarin de mogendheden zich tot een overname

van den waarborg voor een groote leening ten gunste van Oostenrijk bereid verklaarden, werd de kanselier met een woedend geschreeuw door de sociaaldemocratie begroet. Zij klaagde hem aan, dat hij de vrijheid van het land had prijsgegeven en „hoogverraad“ had gepleegd, daar hij den Volkenbond de controle over de Oostenrijksche staatsfinanciën en de verlangde bezuinigingspolitiek voor den duur van de internationale krediet-actie had toegestaan. Zij betichtte hem er van een anti-parlementaire diktatuur te begeren, daar de protocollen van Genève bepaalden, dat de Oostenrijksche regering voor den duur van het werk van den wederopbouw met buitengewone volmacht was bekleed. „Wij beantwoorden het Verdrag met een neen, neen, neen,“ verklaarden de sociaal-demokratische leiders en dreigden met straatdemonstraties en een mobilisatie van het volk tegen de „verknechting“ van Oostenrijk. Er is niets van gekomen. De openbare meening stelde zich met overweldigende meerderheid aan de zijde van den Bondskanselier, de resultaten van zijn werk traden zoo duidelijk en overtuigend aan het licht, dat de sociaal-democratie gedwongen werd den strijd, die slechts voortspoot uit jaloezie voor het werk van Dr. Seipel, op te geven. Om de demagogische bestrijders van zijn werk te ontmaskeren, speelde Dr. Seipel nog in het laatste oogenblik de beslissende kaart uit. Hij verlangde de in de protocollen van Genève voorgeschreven buitengewone volmachten voor de Oostenrijksche regering in den vorm van een wet van den Oostenrijkschen Nationalen Raad, waarvoor tweederden van het aantal stemmen vereischt werd. De meerderheid van twee-derde was slechts te verkrijgen, als de sociaal-demokraten vóór de wet stemden en zij hebben ervoor gestemd, daar zij ten slotte de verantwoordelijkheid niet op zich durfden nemen om het werk van Genève, dat zij eerst als „hoogverraad“ van Oostenrijk's vrijheid hadden bestempeld, te verwijderen. Zoo behaalde Dr. Seipel behalve een diplomatiek succes ook nog een groote politieke overwinning. Hij is tegenwoordig de meest populaire man in Oostenrijk, die zelfs door zijn tegenstanders wordt bewonderd.

Oostenrijk bezit tegenwoordig in Prelaat Dr. Seipel een waardigen opvolger van den grooten katholieken volksman Dr. Karl Lueger.

In zijn revolutietijd scheen Oostenrijk een socialistische republiek te worden. Nu zijn het de Oostenrijksche katholieken, uit wier midden de redding voor den staat komt. Dat is een gebeurtenis, waarvan de geheele wereld met vreugde kan kennis nemen.

Ku Klux Klan.

Deze geheimzinnige Vereeniging blijft haar gewelddaden in Amerika en Canada voortzetten. Merkwaardig dat de gevallen van geweld tegenover personen altijd een neger, een jood of een katholiek is.

Niettegenstaande een der voornaamste leden van dit geheim genootschap onlangs openlijk verklaard heeft, dat de leiding er van berust bij de vrijmetselarij, heeft, volgens het *Boletin Comercial* van 9 Febr. de Amerikaansche rechter ARTHUR S. THOMPSON, Grootmeester der Vrijmetselarij in den Staat New-York van zijn kant verklaard, dat de vrijmetselaars zelf een harden strijd voeren tegen de *Ku-Klux-Klan*, die volgens hem in hun optreden anti-Amerikaansch 'en antimacoonnik te werk gaan. Ten slotte verklaart hij, dat de Groot Loge, zijn officieren en het geheele genootschap der vrijmetselaars in den Staat, die tot zijn jurisdictie behoort, in zijn geheel tegen de *Ku-Klux-Klan* en zijn manier van optreden gekant zijn.

Volgens de Amerikaansche berichten draagt het hoofd van de *Ku-Klux-Klan* den fraaien titel van *Gebiedende Reus* en heet hij in 't dagelijksch leven Edward Young Clark. Hij heeft aangekondigd, dat de beweging naar Europa zal worden overgebracht. Onlangs reeds had zij zich van uit de Ver. Staten naar Canada uitgebreid, doch nu steekt zij den Oceaan over en gaat naar Europa.

De heer Edward Young Clark komt dezer dagen met zijn staf naar London, met insignes, witte jassen met een kruis (sic), mutsen die het gelaat bedekken en alleen voor de oogen ruimte openlaten, en al wat er verder tot die grappenmakerij behoort. Ook zullen ze 's nachts op den top van een heuvel een vuur ontsteken, als blijk dat de *Ku Klux Klan* een landstreek heeft bezet.

Wat ze precies willen, zullen ze ons niet vertellen, maar het is in ieder geval natuurlijk geheel iets anders dan ze vertellen.

Haar program zal thans naar het heet enkel wezen: het blanke ras te organiseren tegen negers, Mohammedanen, Japannezen enz., en ook Joden.

In Amerika heeft men de tusschenkomst der regering verzocht teneinde de gerechtshoven er toe te brengen strenger op te treden tegen de *Ku-Klux-Klan*, die volgens senator Walsh niets is dan een organisatie voor het plegen van misdaden en uitoeven van een persoonlijke wraak. In de jongste 18 maanden zijn er in Texas alleen niet minder dan 500 gevallen voorgekomen, dat menschen werden afgeranseld of met teer en veeren behandeld.

Onlangs hebben de gouverneur van den Amerikaanschen staat Louisiana en de procureur-generaal van dien staat den oorlog verklaard aan de *Ku Klux Klan*, welke zich geen middel ontzag om de macht over dien staat te veroveren.

De Louisiana'sche regering riep daartoe de hulp in van president Harding. Dat was na de wederrechtelijke ontvoering van majoor Daniels en Thomas Richards, die den 4den Augustus verdwenen. De auto waarin beiden gezeten hadden in gezelschap van den vader van Richards en twee andere inwoners van het dorp Mer Rouge, was op klaarlichten dag tot staan gebracht door een troep *Ku Klux Klanners* in vol ornaat. De vader en de beide dorpelingen werden na een bosch gesleept, aan boomen gebonden en doodgeranseld, alleen omdat zij den *Ku Klux Klanners* niet welgevallig waren. Maar majoor Daniels en Thomas Richards werden weggevoerd naar een onbekend oord.

De regering van de Ver. Staten zond, op verzoek van den gouverneur, aan de regering van den staat Louisiana politiemannen en tot stomme verbazing van het dorp Mer Rouge, trok voor enkele dagen een compagnie federale militie binnen met mitrailleurs.

Den volgenden dag begon men de meertjes in den buurt af te dreggen, duikers deden hun werk, en gansche linies van manschappen tirilleerden door de moerassen om te speuren of ze niets verdachts vonden. Op een nacht hoorde men plotseling een hevige ontploffing, maar men kon niet ontdekken, welke de oorzaak was geweest. Den volgenden morgen echter zagen de dorpelingen twee onthoofde lichamen drijven in een menigte van doode vissen. De twee lichamen waren aan elkander gebonden. Familieleiden van Richards en Daniels er bij geroepen, herkenden oogenblikkelijk aan de kleeuren wie de slachtoffers waren: het waren de majoor en Thomas. De *Ku Klux Klanners* hadden een poging willen doen om de beide mannen voorgoed van den aardbodem te doen verdwijnen. De lijkschouwing bracht uit, dat ook deze twee mannen gegeeseld waren en dat hun voor hun dood verschillende beenderen waren gebroken.

De rechtbank en de gevangenis van Bastrop staan onder scherpe bewaking want een sheriff zal terechtstaan, als verdacht aan medeplichtigheid aan moord op genoemde beide mannen. In ieder geval is hij lid van de plaatselijke *Ku Klux Klan*.

Inzake den moord op Daniels en Richards te Mer Rouge in Louisiana zijn, naar de „Daily Telegraph“ meldt, aan den attorney general van dien staat. Coco, positieve bewijzen ter hand gesteld, tengevolge waarvan de namen van verscheidene leden der *Ku Klux Klan* zullen worden voorgelegd aan de groote jury, ten einde tegen hen rechtsingang te verleenen in verband met de misdaad, die zooveel opzien heeft gebaard in het geheele land.

De hoofdgetuige van den openbaren aanklager, J. S. Norsworthy, voormalig kapitein van de afdeling der *Ku Klux Klan* te Mer Rouge en bekend farmer, die klaarblijkelijk niet bevreesd is voor wraak en de moordbedreigingen der *Ku Klux Klan*, heeft nadere bijzonderheden verstrekt, welke bezwarend zijn voor kapitein Skipwith, het hoofd van de plaatselijke *Klan*, Larry Calhoun, deputy sheriff, A. L. Smith, plantage-bezitter, en dr. Mc. Koin, voormalig burgermeester van Mer Rouge.

Norsworthy verklaart, dat hij uit de *Klan* is getreden, omdat hij zich niet kon vereenigen met de methoden der *Klan* en in het bijzonder, omdat hem bevolen was, om zekere personen zóó met de zweep af te ranselen, dat zij op het kantje af dood zouden zijn en hen vervolgens uit den staat te zetten. Hij bevestigde onder eede, dat Skipwith hem had verteld, dat zes mannen door de *Klan* ter dood waren veroordeeld en Richards en Daniels reeds had „gekreken“. Voor de rechtbank deed hij het verhaal van de oplichting van vijf personen op 24 Augustus op den weg van Bastrop—Mer Rouge. Hij meende, dat Daniels en

Richards zich onder hen bevonden. De leden der *Klan*, vertelde Norsworthy, droegen zwarte kappen, de kleedij waarin de plaatselijke *Klan*-lieden hun nachtelijke overvallen plegen te doen.

De getuige verklaarde, dat de *Klan*-lieden de wetten van hun organisatie stelden boven de wetten der regering en geen andere wetten erkenden dan de hunne. Hij noemde de *Klan* een organisatie, waarvan hij een afkeer had in verband met haar onwettig karakter. Norsworthy verklaarde, dat hij op 24 Augustus met C. W. Andrews in een auto reed van Bastrop naar Mer Rouge, toen hij werd tegengehouden door twaalf in kappen gehulde mannen, die allen gewapend waren met Winchester-geweren en eischten, dat Andrews met hen mee zou gaan. Andrews werd geblinddoekt en weggeleid en men beval Norsworthy om door te rijden. Later vernam hij, dat men Andrews had afgeranseld. Norsworthy had niet gezien, dat Daniels en Richards werden gevangen genomen, maar hij zag vijf geblinddoekte mannen, die in een vrachtauto werden weggevoerd.

Getuige verklaarde, dat Skipwith de „Imperial Cyclops“ was van de Morehouse Parish *Klan*, die al de verrichtingen der *Klan* leidde en den leden de opdrachten gaf om de aangewezen personen te kastijden en te straffen.

Het proces te Bastrop wordt in het geheele land met spanning gevolgd en te oordeelen naar den oproep, die is uitgegaan van het hoofdkwartier der *Ku Klux Klan*, en waarin alle leden worden aangespoord om de zaak te steunen, staat de toekomst der organisatie op het spel.

CURAÇAO.

VOETBALWEDSTRIJD.

Sparta II — Volharding II 3—0.

„Buenaventura-beker“.

Sparta I — Progreso I. (4—1). Zoo is dan de wedstrijd om dien beker achter den rug! Om 4.30 werd voor beginnen gefloten. *Sparta* verscheen met een invaller „keeper“.

Na een minuut spelen wist Araujo met een fiksch schot het doel van *Progreso* te doorboren. *Sparta* leidt 1—0. Kort daarop aarzeld Henriquez geen oogenblik om den bal met een harden schuiver in 't uiterste hoekje via Tweebloom's vingertoppen in het net te jagen. Hueck wilde het nu nog eens op zijn eentje proberen; keurig wist hij in een snellen ren zijn tegenstanders te passeeren en een punt te maken.

De rust kwam in met 3—0 voor *Sparta*.

Na de rust kwam *Sparta* geweldig op. Na een hoekschoot wist Henriquez

den bal in het doel te koppen en de stand gebracht op 4—0.

Bij een geharrewar voor het *Sparta* doel wist de linksbuiten van *Progreso*, Tweebloom, den bal tusschen de handen van Martijn in het net te werken en den achterstand te verkleinen 4—1.

Het was een van begin tot einde spannenden wedstrijd, hoewel de spelkwaliteit niet zoo hoog stond als in den wedstrijd tegen *Jong-Holland*.

Ik wil *Sparta* feliciteeren voor haar overwinning en aan de leden van „Buenaventura“ een dankbaar woord richten voor het bewijs hunner sympathie jegens onze voetbalverenigingen op Curaçao.

Hernández.

Coöperatieve Winkelvereniging

„ONS BELANG“

Met de laatste boot van Amsterdam

ontvangen:

Versche bruine boonen,
Idem Splitterwtjen,
Idem Gouda kazen,
Idem Zwitsersche kaasjes,
SPIDER Bier 1/1 en 1/2 flesschen,
Groote Stearine kaarsen,
Groote en kleine ronde tafelbeschuiten,

De volgende zoozeer gewilde Biscuits

van Van Lensvelt, t. w.

Zoute bollen
Bitterkoekjes,
Pitmoppen,
Weespermoppen,
Zoute krakelingen,

De volgende blikgroenten:

Doperwtjen,
Snyboonen,
Wortelen,
Spercieboonen,
Andijvie,
Spinazie,
Salade.

Curaçao, Februari 1923.

UN TONICO GENERAL
TONIKEL
Y RECONSTITUYENTE
PARA ANEMIA, CLOROSIS, MALA NUTRICIÓN, TUBERCULOSIS, COREA, AMENORREA, NEURASTENIA, MAL DE BRIGHT Y CONVALESCENCIA DE LA GRIPE, DE PULMONÍA Y DE FIEBRE TIFOIDEA.

DURANTE LA ESTACION CALUROSA cuando usted, se fatiga fácilmente y le falta energía, se siente abatido, nervioso, irritable y debilitado, tome una cucharadita de **SALVITAE** en un vaso de agua.
REFRESCA, VIGORIZA, LIMPIA Y PURIFICA.
Estimula el HÍGADO, y los RINONES entona la DIGESTIÓN, limpia y purifica el CONDUCTO INTESTINAL, elimina el ÁCIDO URICO, evita la POSTRACIÓN y la LANGUIDEZ.

JARABE DE AMBROZOIN
TOS BRONQUITIS ASMA. LARINGITIS
TOS FERINA TUBERCULOSIS AFECIONES RESPIRATORIAS
AMBROZOIN
ALIVIA LA TOS Y LA RESPIRACION DIFICULTOSA. ESTIMULA LA EXPECTORACION, ALIVIA LA INFLAMACION REPRIME LOS SUDORES NOCTURNOS, FORTALECE LA RESPIRACION Y DOMINA EL DESAOSIEGO.
JARABE DE AMBROZOIN
AMERICAN APOTHECARIES COMPANY, New York.

TONIKEL
ENRIQUECE LA SANGRE Y FORTIFICA LOS NERVIOS. DA FUERZA, ENERGIA Y VITALIDAD A LAS PERSONAS DÉBILES, ANÉMICAS Y NERVIOSAS
PREPARADO EN LOS LABORATORIOS DE LA „SALVITAE“

JARABE de AMBROZOIN
PARA TOS BRONQUITIS TUBERCULOSIS LARINGITIS ASMA TOS FERINA TUBERCULOSIS y otras AFECIONES RESPIRATORIAS
PREPARADO EN LOS LABORATORIOS DE LA „SALVITAE“